

Sygn. akt II PK 70/10

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Hajn (przewodniczący)

SSN Katarzyna Gonera

SSN Romualda Spyt (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa G. C. i K. Z.

przeciwko Totalizatorowi Sportowemu Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie

o przywrócenie do pracy, wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy, nagrodę z zysku,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Spółecznych i Spraw Publicznych w dniu 8 października 2010 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego z dnia 26 sierpnia 2009 r.,

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 marca 2009 r. Sąd Rejonowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. uzupełnił wyrok wydany w dniu 17 lutego 2006 r. w sprawie z powództwa G. C., G. C. i K. Z. przeciwko Totalizatorowi Sportowemu Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Warszawie o przywrócenie do pracy, wynagrodzenie za okres pozostawania bez pracy i nagrodę z zysku. Wyrok został uzupełniony w pkt II w ten sposób, że po słowach „za cały czas pozostawania bez pracy” Sąd Rejonowy dodał słowa „przyjmując, że miesięczne wynagrodzenie dla K. Z. wynosiło 9.522 zł miesięcznie, a dla G. C. wynosiło 12.671,20, z wyłączeniem w przypadku G. C. okresu od dnia 15.03.2002 r. do dnia 15.07.2002 r., za który pobrał zasiłek chorobowy z ZUS w łącznej wysokości 15.063,99 zł [...]”. Wniosek pełnomocnika powodów z dnia 18 marca 2009 r. o uzupełnienie wyroku o odsetki ustawowe od zasądzonych wynagrodzeń za okres pozostawania bez pracy Sąd Rejonowy odrzucił postanowieniem z dnia 24 marca 2009 r.

W uzasadnieniu wyroku uzupełniającego Sąd Rejonowy podniósł, że w treści wyroku z dnia 17 lutego 2006 r. nie została określona w stosunku do powodów G. C. i K. Z. wysokość wynagrodzenia przysługującego za czas pozostawania bez pracy. Prawomocność wyroku została stwierdzona w dniu 13 marca 2006 r. a w dniu 25 maja 2006 r. wyrokowi nadano klauzulę wykonalności. Postanowienie w tej kwestii zostało uchylone przez Sąd Okręgowy w dniu 16 lipca 2007 r., po rozpoznaniu zażalenia pozwanej Spółki. Sąd Okręgowy wskazał, że prawidłowo wydany tytuł wykonawczy powinien określać treść i zakres świadczenia podlegającego egzekucji.

Pismem złożonym dnia 15 kwietnia 2008 r. pełnomocnik powodów wniósł o uzupełnienie wyroku z dnia 17 lutego 2006 r., poprzez zasądzenie konkretnych wskazanych przez niego kwot na rzecz powodów, składając jednocześnie wniosek o przywrócenie terminu do złożenia wniosku. Postanowieniem z dnia 5 maja 2008 r. Sąd Rejonowy przywrócił termin do uzupełnienia wyroku.

Sąd Rejonowy doszedł do wniosku, że brak w sentencji orzeczenia zasądającego kwotowego określenia wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy powoduje niemożliwość wykonania wyroku z dnia 17 lutego 2006 r. w pkt II. Sąd wprawdzie orzekł, że pozwana winna jest zrekompensować powodom cały

czas pozostawania bez pracy, przesądając o zasadzie, jednakże nie wskazał wysokości wynagrodzenia. Sąd Rejonowy wskazał ponadto przyczyny wyłączenia z zasądzonej na rzecz powoda G. C. kwoty wynagrodzenia zasiłku chorobowego pobranego przez powoda za okres 15 marca do 15 lipca 2002 r., powołując orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia 2006 r., w sprawie I PK 158/05.

Wyrok uzupełniający Sądu Rejonowego został w całości zaskarżony przez stronę pozwaną apelacją z dnia 14 kwietnia 2009 r., w której zaskarżono postanowienie Sądu pierwszej instancji z dnia 5 maja 2008 r. przywracające termin do złożenia wniosku o uzupełnienie wyroku, które to postanowienie nie podlegało zaskarżeniu w drodze zażalenia. Skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie, względnie odrzucenie wniosku o uzupełnienie wyroku.

Wyrokowi zarzucono naruszenie przepisów postępowania: art. 168 k.p.c. - poprzez wydanie wyroku uzupełniającego po uprzednim, pozbawionym podstaw przywróceniu terminu do złożenia wniosku o uzupełnienie wyroku, wobec nieuprawdopodobnienia braku winy strony w uchybieniu terminowi oraz naruszenie art. 169 k.p.c. - poprzez wydanie wyroku uzupełniającego po uprzednim uwzględnieniu wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o uzupełnienie wyroku, który to wniosek został złożony po upływie ponad dwóch lat od dnia uchybienia terminowi, wobec braku w okolicznościach niniejszej sprawy jakichkolwiek wyjątkowych okoliczności, które mogłyby, stosownie do brzmienia wskazanego przepisu, uzasadniać przywrócenie terminu.

W uzasadnieniu apelacji skarżąca wskazała, że nie sposób uznać, iż powodowie dopiero po zapoznaniu się z treścią postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 18 marca 2008 r. „powzięli wiadomość”, że złożenie wniosku o uzupełnienie wyroku jest konieczne, a tym samym, że dopiero od daty doręczenia powodom postanowienia Sądu drugiej instancji uchylającego postanowienie Sądu Rejonowego o sprostowaniu oczywistej niedokładności biegnie termin do skierowania do Sądu wniosku o przywrócenie terminu. Skarżąca podkreśliła, że kwestia konieczności uzupełnienia pkt II wyroku z dnia 17 lutego 2006 r. była podnoszona przez stronę pozwaną od 2006 r., a wadliwa analiza brzmienia wyroku z dnia 17 lutego 2006 r. i błędna wykładnia przepisów, powodująca niedochowanie terminów procesowych nie mogą być uznane za brak winy w uchybieniu terminowi.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 26 sierpnia 2009 r. oddalił apelację.

W uzasadnieniu Sąd odniósł się w pierwszym rzędzie do zarzutu apelującego odnośnie do postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 5 maja 2008 r. przywracającego termin do złożenia wniosku o uzupełnienie wyroku z dnia 17 lutego 2006 r. Przytaczając orzecznictwo Sądu Najwyższego, Sąd Okręgowy wskazał, że ustawodawca nie określa ani nie egzemplifikuje pojęcia "wypadek wyjątkowy" a zatem pozostawia ocenę w tym zakresie sędziemu, odwołując się do jego bezstronności, doświadczenia oraz poczucia sprawiedliwości. W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że zaistniał taki właśnie wyjątkowy przypadek uzasadniający - wbrew twierdzeniom strony pozwanej - przywrócenie powodowi terminu do złożenia wniosku o uzupełnienie wyroku.

Sąd drugiej instancji wskazał także na art. 8 k.p. i art. 5 k.c., zauważając, że strona pozwana, działając poprzez fachowego pełnomocnika, nie złożyła apelacji od wyroku z dnia 17 lutego 2006 r. ani w części przywrócenia do pracy, ani też co do pkt II wyroku dotyczącego wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy. Wyrok stał się więc prawomocny, jednakże pozwana nie wykonała wyroku w pkt I i II, mimo że w postanowieniu z dnia 8 września 2006 r. Sąd Rejonowy, dokonując wykładni wyroku z dnia 17 lutego 2006 r., wskazał szczegółowo sposób, w jaki wyrok powinien zostać wykonany; zaś powodowie stawili się do pracy w terminie 7 dni od daty uprawomocnienia się wyroku. W ocenie Sądu Okręgowego, pozwana Spółka powinna wykonać prawomocny wyrok (którego nie zaskarżyła), dokonując zgodnie z jego pkt II zwykłego matematycznego wyliczenia kwot wynagrodzenia powodów z uwzględnieniem zaświadczeń o zarobkach, które sama złożyła do akt sprawy, znając konkretne daty zaprzestania świadczenia pracy przez powodów oraz datę zgłoszenia się do pracy stosownie do wyroku przywracającego ich do pracy. Strona pozwana nie miała wątpliwości co do kwot należnych powodowi, o czym świadczy wartość przedmiotu zaskarżania określona w jej zażaleniu z dnia 21 września 2006 r. (wskazana ponownie w niniejszej apelacji). Nie zmienia tej oceny to, że na skutek tego zażalenia Sąd Okręgowy uchylił postanowienie sądu pierwszej instancji o nadaniu wyrokowi z dnia 17 lutego 2006 r. klauzuli wykonalności. Sąd wskazał także, iż jeżeli nawet pkt II tego wyroku nie zawierał

prawkłowo określonych kwot, to pozwana Spółka uzyskała precyzyjne wyjaśnienie swoich wątpliwości już w postanowieniu z dnia 8 września 2000 r., dokonującego wykładni wyroku, co umożliwiło wykonanie wyroku z dnia 17 lutego 2006 r. Zdaniem Sądu Okręgowego, działania strony pozwanej zmierzające do uniemożliwienia w praktyce wykonania prawomocnego wyroku nie zasługiwały na akceptację w świetle przepisu art. 5 k.c. Sąd drugiej instancji stwierdził też, powołując się na „całokształt materiału dowodowego, że „wniosek o uzupełnienie wyroku z dnia 17 lutego 2006 r. został złożony z opóźnieniem niezawinionym przez stronę powodową”.

Wyrok ten został zaskarżony przez stronę pozwaną skarga kasacyjną w całości, która wniosła o jego uchylenie w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucono naruszenie prawa materialnego: art. 5 k.c. - poprzez jego wadliwe zastosowanie w okolicznościach niniejszej sprawy i uznanie, że pozwany w toku postępowania podejmował działania, które w praktyce uniemożliwiły wykonanie prawomocnego wyroku, a które zdaniem Sądu Okręgowego nie zasługiwały na akceptację w świetle przepisu art. 5 k.c., podczas gdy wskazany przepis zakazuje nadużywania prawa podmiotowego w sposób sprzeczny ze społeczno-gospodarczym jego przeznaczeniem lub z zasadami współżycia społecznego, zaś w niniejszej sprawie pozwana jako strona postępowania podejmowała jedynie czynności procesowe przewidziane w Kodeksie postępowania cywilnego, a także naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na wynik sprawy: art. 169 § 4 k.p.c. w związku z art. 380 k.p.c. - poprzez uznanie, przy rozpoznawaniu postanowienia z dnia 5 maja 2008 r., że w okolicznościach niniejszej sprawy miał miejsce wyjątkowy wypadek, który stanowi przesłankę przywrócenia terminu, po upływie roku od jego uchybienia, podczas gdy z akt sprawy, a przede wszystkim z wniosku powodów o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o uzupełnienie wyroku wydanego 17 lutego 2006 r., nie wynika, aby taki wyjątkowy wypadek rzeczywiście zaistniał, bowiem nie stanowi go uzasadniona odmowa wykonania przez pozwaną pkt II wyroku z dnia 17 lutego 2006 r., naruszenie art. 168 k.p.c. i 169 § 1 k.p.c. w związku z art. 380 k.p.c. i art. 378 k.p.c. - poprzez zaniechanie zbadania przy ponownym rozpoznawaniu

postanowienia z dnia 5 maja 2008 r., czy w niniejszej sprawie zostały spełnione wynikające z art. 168 k.p.c. i art. 169 § 1 k.p.c. przesłanki przywrócenia uchybionego terminu, w szczególności dotyczące braku winy po stronie powodów w uchybieniu terminowi i ograniczenie się w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia jedynie do stwierdzenia, że „Sąd Okręgowy na podstawie całokształtu materiału dowodowego doszedł do przekonania, że wniosek o uzupełnienie wyroku z dnia 17 lutego 2006 r. został złożony z opóźnieniem niezawinionym przez stronę powodową”, naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niezamieszczenie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wyjaśnienia, dlaczego Sąd Okręgowy uznał, że uchybienie przez powodów terminowi do złożenia wniosku o uzupełnienie wyroku było niezawinione, jak również, że pozwany zachował tygodniowy termin do złożenia wniosku o przywrócenie terminu od ustania przyczyny uchybienia, które to naruszenie stanowi wynik nierozpoznania sprawy w zakresie wyznaczonym przez przepis art. 378 § 1 k.p.c., uniemożliwiający pozwanej odniesienie się do konkretnych ustaleń Sądu Okręgowego poczynionych w tym przedmiocie.

W uzasadnieniu skarżąca, odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 5 k.c., wskazała, że prowadzone przez ponad dwa lata, po wydaniu wyroku z dnia 17 lutego 2006 roku, postępowanie wykazało bezspornie, że pkt II wyroku, w którym Sąd Rejonowy zasądził od pozwanej na rzecz powodów wynagrodzenie za cały czas pozostawania bez pracy, nie nadaje się do wykonania. Tę okoliczność pozwany podnosił już od momentu zwrócenia się przez powodów o wypłatę przedmiotowego wynagrodzenia. Innymi słowy, nie było wiadomo, jaka kwota tytułem wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy na rzecz każdego z powodów została zasądzona przez Sąd Rejonowy, bowiem nie wynikało to z treści wyroku z dnia 17 lutego 2006 r. i stanowiło o konieczności jego uzupełnienia. Zauważył także, że stanowisko pozwanego odnośnie do braku wykonalności pkt II wyroku potwierdzili zarówno komornicy, co wynika z wniosku powodów z dnia 26 lipca 2006 r. o dokonanie wykładni wyroku, jak i Sądy orzekające w niniejszej sprawie, włącznie z Sądem Rejonowym, który wydał wyrok uzupełniający w dniu 11 marca 2009 r.

Odnosząc się do naruszenia przepisów postępowania, skarżąca podniosła, że systematyka przepisów kodeksu postępowania cywilnego wskazuje, że nie

sposób badać, czy w okolicznościach konkretnej sprawy zaistniał wypadek wyjątkowy bez dokonania oceny działań strony postępowania, która złożyła wnioski o przywrócenie terminu w świetle brzmienia art. 168 i 169 k.p.c., a tak uczynił Sąd Okręgowy. Nie przedstawił on bowiem okoliczności usprawiedliwiających przywrócenie terminu po ponad roku od jego uchybienia, mających charakter wyjątkowy i leżących po stronie powodów, czy też wynikających w jakikolwiek sposób z treści wniosku o przywrócenie terminu. Uzasadniona odmowa wykonania przez pozwanego pkt II wyroku z dnia 17 lutego 2006 r. nie może zostać potraktowana jako ów wyjątkowy wypadek. Nadto podkreślono, że przywrócenie terminu po ponad roku od jego uchybienia i zastosowanie art. 169 § 4 k.p.c. nie może w żadnej mierze odbyć się bez uprzedniego ustalenia braku winy po stronie wnioskodawcy w uchybieniu terminowi. Przesłanki braku winy i zachowania tygodniowego terminu do wniesienia wniosku o przywrócenie terminu od ustania przyczyny, która uniemożliwiła dokonanie czynności procesowej w terminie, muszą być spełnione zarówno przed, jak i po upływie roku od jego uchybienia. Tymczasem Sąd Okręgowy nie zbadał i nie przedstawił okoliczności, które jego zdaniem uprawdopodobniały brak winy po stronie powodów w uchybieniu terminowi do złożenia wniosku o uzupełnienie wyroku, jak również nie odniósł się do zarzutu, że wniosek został złożony z uchybieniem owego tygodniowego terminu.

Skarżąca wskazała także, iż Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie zaniechał rozpoznania wszystkich zarzutów i nie przedstawił przyczyn, dla których przy rozpoznawaniu zażalenia na postanowienie z dnia 5 maja 2008 r. uznał żądanie powodów o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o uzupełnienie wyroku za zasługujące na uwzględnienie. Sąd Okręgowy nie wskazał także, które okoliczności stanowiły o braku winy powodów w uchybieniu terminowi, tym bardziej, że w przedmiotowym wniosku nie została wskazana konkretna przyczyna uchybienia, jak również Sąd Okręgowy nie poczynił żadnych ustaleń w zakresie zachowania przez powodów tygodniowego terminu do złożenia wniosku o przywrócenie terminu, który to termin wynika z art. 169 § 1 k.p.c. Ponadto podniósł, że Sąd Okręgowy nie przedstawił okoliczności, wynikających z całokształtu materiału dowodowego, które jego zdaniem usprawiedliwiały uchybienie przez powodów terminowi do złożenia

wniosku o uzupełnienie wyroku i uprawdopodobniłyby brak winy powodów w tym zakresie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest uzasadniona. Zgodnie z art. 168 § 1 k.p.c., jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu. Warunkiem uwzględnienia wniosku o przywrócenie terminu do dokonania czynności procesowej jest wykazanie przez stronę, że pomimo całej swej staranności nie mogła czynności dokonać w terminie, a więc, że zachodziła niezależna od niej przeszkoda. Przeszkoda taka zachodzi wówczas, gdy dokonanie czynności w ogóle (w sensie obiektywnym) było wykluczone, jak również w takich przypadkach, w których w danych okolicznościach nie można było oczekiwać od strony, by zachowała dany termin procesowy. Dlatego w każdym przypadku przy ocenie braku winy, jako przesłanki przywrócenia terminu uchybionego przez stronę, należy uwzględniać wymagania dołożenia należytej staranności człowieka przejawiającego dbałość o swe własne życiowo ważne sprawy. Inaczej rzecz ujmując, brak winy w uchybieniu terminowi powinien być oceniany z uwzględnieniem wszystkich okoliczności konkretnej sprawy, w sposób uwzględniający obiektywny miernik staranności, jakiej można wymagać od strony należycie dbającej o swoje interesy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 1972 r., III CRN 448/71, OSP 1972, nr 7, poz. 14) i przy braniu pod uwagę także uchybień spowodowanych nawet lekkim niedbalstwem (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 1974 r., II CZ 149/74, OSPiKA 1975, nr 12, poz. 30). To strona wnosząca o przywrócenie terminu do dokonania czynności procesowej winna wskazać, z jakich przyczyn doszło do opóźnienia i jakie były tego powody, a rolą sądu jest ocena wskazywanych okoliczności na podstawie przedstawionych wyżej kryteriów. Rozstrzygnięcie przedmiotowego wniosku z pominięciem tych okoliczności stanowi naruszenie art. 168 § 1 k.p.c. Stąd usprawiedliwiony jest zarzut naruszenia tego przepisu. W niniejszej sprawie należało ocenić przyczyny, dla których powodowie (reprezentowani przez profesjonalnego pełnomocnika) nie złożyli wniosku o

uzupełnienie wyroku z dnia 17 lutego 2006 r. w terminie wskazanym w art. 351 § 1 k.p.c. Tymczasem cała argumentacja Sądu Okręgowego sprowadza się do negatywnej oceny zachowania pozwanej Spółki, która, zdaniem Sądu Okręgowego, najogólniej rzecz ujmując, mogła wykonać wyrok dnia 17 lutego 2006 r. - mimo jego wad. Zabrakło natomiast wyjaśnienia, dlaczego Sąd Okręgowy - „w oparciu o całokształt materiału dowodowego” - uznał, że „wniosek o uzupełnienie wyroku z dnia 17 lutego 2006 r. został złożony z opóźnieniem niezawinionym przez stronę powodową”, a więc, iż opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które powodowie nie ponoszą odpowiedzialności. Nie wiadomo zatem, czy zawinione - w opinii Sądu Okręgowego - przez pozwaną Spółkę niewykonanie wyroku uznane zostało za okoliczność jedyną i przesądzającą o braku winy powodów w niedochowaniu terminu do złożenia przedmiotowego wniosku i dlaczego. Stąd również zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. (powinno być w związku z art. 391 § 1 k.p.c.) stanowi usprawiedliwioną podstawę skargi kasacyjnej, bowiem uzasadnienie zaskarżonego wyroku zawiera takie braki, które uniemożliwiają kontrolę kasacyjną (por. np. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999, nr 4, poz. 83, oraz z dnia 8 października 1997 r., I CKN 312/97, z dnia 19 lutego 2002 r., IV CKN 718/00, z dnia 18 marca 2003 r., IV CKN 11862/00, z dnia 20 lutego 2003 r., I CKN 65/01, z dnia 22 maja 2003 r., II CKN 121/01, z dnia 9 marca 2006 r., I CSK 147/2005).

Zauważyć również należy, że argumentacja Sądu Okręgowego oceniająca apelację strony pozwanej „w kontekście przepisu art. 8 k.p. i art. 5 k.c.” zawiera błąd logiczny. Z istoty instytucji uzupełnienia wyroku (art. 351 § 1 k.p.c.) wynika, że wyrokiem uzupełniającym obejmuje się roszczenia zgłoszone przez powoda, o których sąd nie orzekł lub roszczenia, o których sąd miał obowiązek orzec, a tego nie uczynił. Chodzi zatem o roszczenia pominięte w wyroku, a więc takie, co do których nie ma prawomocnego rozstrzygnięcia. Zatem Sąd drugiej instancji zarzucił stronie pozwanej niewykonanie wyroku Sądu pierwszej instancji, który w rzeczywistości nie istniał, w przeciwnym razie bowiem nie byłoby podstaw do uzupełnienia wyroku. W wyroku z dnia 17 lutego 2006 r. zasądzono na rzecz powodów wynagrodzenie za cały czas pozostawania bez pracy (obok przywrócenia do pracy), bez wskazania konkretnych kwot tego wynagrodzenia, a więc jedynie

przesądzone o roszczeniu co do zasady. Spełnienie tego roszczenia przez pozwaną stanowiłoby już nie wykonanie wyroku, ale dobrowolne spełnienie świadczenia (co do którego nie istniał tytuł wykonawczy). Trudno w tej sytuacji usprawiedliwić uchybienie przez powodów terminowi do złożenia wniosku o uzupełnienie wyroku wyłącznie zachowaniem strony przeciwnej. Oczekiwanie strony na dobrowolne spełnienie świadczenia przez przeciwnika procesowego samo w sobie nie uzasadnia zwłoki w podjęciu przez nią czynności procesowych, szczególnie w sytuacji, gdy przeciwnik ten daje wyraz temu, że świadczenia spełnić nie chce. Tak zaś było w niniejszej sprawie. Pozwana konsekwentnie odmawiała wypłaty wynagrodzenia za czas pozostawania bez pracy. Również kwestia, na ile pozwana mogła spełnić świadczenie, nie jest tak jednoznaczna, jak przedstawił to Sąd drugiej instancji. O ile bowiem można przyjąć, że pozwana знаła wysokość miesięcznych wynagrodzeń powodów, to już okres, za jaki one przysługiwały, nie był niewątpliwy. Sąd Najwyższy konsekwentnie przyjmuje, że w sytuacji, gdy w okresie pozostawania bez pracy pracownik był czasowo niezdolny do pracy i nabył uprawnienie do zasiłku chorobowego lub świadczenia rehabilitacyjnego, okres pobierania tych świadczeń należy odliczyć od okresu, za który pracownikowi ma być przyznane wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy (por. wyrok z 25 stycznia 1983 r., I PRN 139/82, OSNCP 1983 nr 9, poz. 138, OSPiKA 1984 nr 10, poz. 206, uzasadnienie wyroku z 17 listopada 1998 r., I PKN 443/98, OSNAPiUS 2000 nr 1, poz. 12 oraz uzasadnienie wyroku z 9 grudnia 2003 r., I PK 81/03, OSNP 2004 nr 21, poz. 370). Zatem wysokość kwot wynagrodzeń uzależniona była od tego, czy powodowie korzystali z powyższych świadczeń w okresie między rozwiązaniem stosunku pracy a ich dopuszczeniem do pracy na podstawie wyroku sądu pracy. W przedmiotowej sprawie uchybienie sądu pierwszej instancji nie mogło być naprawione ani w drodze sprostowania wyroku, ani w drodze wykładni wyroku. Niezbędna była natomiast inicjatywa stron i złożenie wniosku o uzupełnienie wyroku. Co prawda z wnioskiem takim mogła również wystąpić strona pozwana, jednakże nie sposób przyjąć, że miała ona większy obowiązek dbania o interes powodów (występujących z profesjonalnym pełnomocnikiem) niż oni sami.

Natomiast kwestie związane z dochowaniem terminu wskazanego w art. 169 § 1 k.p.c. oraz dopuszczalnością przywrócenia terminu do dokonania czynności

procesowej po upływie roku od uchybienia (art. 169 § 4 k.p.c.) oceniane mogą być jedynie po uprzednim stwierdzeniu braku winy strony w opóźnieniu. Okoliczności uzasadniające brak winy decydują bowiem o biegu terminu wskazanego w art. 169 § 1 k.p.c. Zwykle też okoliczności przemawiające za przyjęciem istnienia „wyjątkowego wypadku”, o jakim mowa w art. 169 § 4 k.p.c., zawierają się w okolicznościach związanych z brakiem winy w uchybieniu terminowi. Dlatego też rozważanie tych zarzutów przez Sąd Najwyższy jest przedwczesne.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy na mocy art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto po myśli art. 108 § 2 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.